

Kolekcja rysunków sióstr Breyne

ABSTRAKT

W zbiorach Forschungsbibliothek w Gotha znajduje się obszerna spuścizna po gdańskiej rodzinie Breyne. Kolekcja Breynów trafiła tam na drodze zakupu w roku 1799. Pierwszym w dynastii uczonym i zbieraczem był Jakob Breyne (1637–1697), ceniony w całej Europie botanik, który znacząco przyczynił się do rozwoju wiedzy na temat roślin egzotycznych. O liczebności, a także jakości zbiorów możemy wnioskować na podstawie jego dzieł, a także wiedzy na temat składu kolekcji rozbudowanej przez jego syna Johanna Philippa (1680–1764). Młodszy z Breynów w młodości mieszkał w reprezentacyjnej kamienicy na ul. Długiej 30, a od 1707 roku w Haus Brabank 7, który to dom w wianie wniosła jego żona Johanna Constantia. Do działki przynależał ogród, w którym uprawiano rozmaite, często egzotyczne rośliny, w tym banany i ananasy. Choć Johann Philipp był lekarzem, to po ojcu odziedziczył fascynację botaniką, uzupełniał także zbiór naturalistów i księgozbiór rodzinny, który obejmował najważniejsze compendia przyrodnicze, liczne rysunki i grafiki.

Część kolekcji Breynów, w tym kolekcję bursztynów, zakupiła caryca Katarzyna II w 1766 roku. Pozostałe dzieła, między innymi liczne, nieznane szerzej rysunki trzech córek Johanna Philippa: Constantii Philippiny (1708–?), Anny Renaty (1713–1759) i Johanny Henrietty (1714–1797), trafiły wraz z jego księgozbiorem do zamku w Gotha. To przede wszystkim ta część kolekcji Breynów będzie tematem niniejszego wystąpienia.

BIOGRAM

Anna Sobecka – dr historii sztuki, wykłada w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Gdańskiego. W swych badaniach koncentruje się na sztuce nowożytnej, ze szczególnym uwzględnieniem północnego malarstwa i grafiki oraz na kulturze artystycznej Gdańska. Zajmuje się też wytwórczością przedmiotów z bursztynu od czasów najdawniejszych po współczesny design oraz historią kolekcjonerstwa i współczesnym wystawiennictwem. Jest członkinią Międzynarodowego Stowarzyszenia Bursztynników i Międzynarodowej Rady Muzeów ICOM, sekretarzem redakcji pisma „Porta Aurea” i współredaktorką „Bursztyniska”/”The Amber Magazine”.

